

“Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizəyə dair 2023–2025-ci illər üzrə Milli Fəaliyyət Planı”nın təsdiq edilməsi haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizənin gücləndirilməsi, eləcə də bu sahədə həyata keçirilən sistemli və kompleks tədbirlərin davamlılığının təmin edilməsi məqsədilə **qərara alıram**:

1. “Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizəyə dair 2023–2025-ci illər üzrə Milli Fəaliyyət Planı” (bundan sonra – Milli Fəaliyyət Planı) təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. Milli Fəaliyyət Planında icraçı qismində nəzərdə tutulmuş mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarına, publik hüquqi şəxslərə və Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidmətinə tapşırılsın, Azərbaycan Respublikasının Ali Məhkəməsinə, Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğuna, Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına, Azərbaycan Respublikasının Auditorlar Palatasına və Azərbaycan Respublikasının Vəkillər Kollegiyasına isə tövsiyə edilsin ki:

2.1. Milli Fəaliyyət Planının icrası üzrə illik iş planlarını təsdiq etsinlər və bu barədə məlumatı “Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 20-ci maddəsinə uyğun olaraq yaradılan Koordinasiya Şurasına (bundan sonra - Koordinasiya Şurası) və Azərbaycan Respublikasının Korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə Komissiyasına göndərsinlər;

2.2. Milli Fəaliyyət Planında nəzərdə tutulan tədbirlərin icrası barədə hər il yanvarın 31-dək Koordinasiya Şurasına və Azərbaycan Respublikasının Korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə Komissiyasına illik hesabat təqdim etsinlər.

3. Azərbaycan Respublikasının Korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə Komissiyasına və Koordinasiya Şurasına tövsiyə edilsin ki, Milli Fəaliyyət Planının yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar görülən işlərin vəziyyətini birgə təhlil edib bu barədə ildə bir dəfə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versinlər.

4. Koordinasiya Şurasına tövsiyə edilsin ki, Milli Fəaliyyət Planında nəzərdə tutulan tədbirlərin həyata keçirilməsini əlaqələndirsin və Milli Fəaliyyət Planından irəli gələn digər zəruri tədbirlər görsün.

5. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 28 fevral 2023-cü il
3770

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
2023-cü il 28 fevral tarixli 3770 nömrəli Sərəncamı ilə
təsdiq edilmişdir

Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizəyə dair 2023-2025-ci illər üzrə Milli Fəaliyyət Planı

1. Qısa xülasə

Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə üzrə 2023-2025-ci illəri əhatə edən bu Milli Fəaliyyət Planı ölkəmizdə cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizədə səylərin gücləndirilməsinə, bu sahədə müxtəlif iştirakçılar – məhkəmə və cinayət təqibi orqanları, nəzarət orqanları, digər səlahiyyətli qurumlar, habelə özəl sektor arasında əməkdaşlıq imkanlarının artırılmasına və ölkənin iqtisadi sistemindən qeyri-qanuni məqsədlər üçün istifadə imkanlarının məhdudlaşdırılmasına istiqamətlənən tədbirlərin sistemli və əlaqəli şəkildə həyata keçirilməsinə əlverişli şərait yaradır.

2. Qlobal trendlər

Qlobal miqyasda cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması üzrə müşahidə edilən dinamika bu təhdidlərə münasibətdə həm beynəlxalq, həm də regional səviyyədə əlaqələndirilmiş mübarizə tədbirlərinin görülməsini zəruri edir.

Digər tərəfdən isə regional və beynəlxalq müstəvidə terrorçuluq, terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi, kütləvi qırğın silahlarının yayılması və yayılmasının maliyyələşdirilməsi üzrə son illərdə müşahidə edilməkdə olan tendensiyalar da dövlətlər üçün iqtisadi və milli təhlükəsizliyin təmin edilməsi baxımından yeni çağırışlar doğurur.

Bundan başqa, ölkə iqtisadiyyatları, xüsusilə maliyyə sistemləri arasında asılılığın güclənməsi, habelə maliyyə texnologiyalarının tətbiqi imkanlarının hədsiz artması, yeni növ rəqəmsal iqtisadiyyat elementlərinin meydana çıxması ümumi iqtisadi inkişafa təkan verməklə yanaşı, qeyri-qanuni fəaliyyətin həyata keçirilməsi üçün də əlverişli zəmin yaradır.

Maliyyə axınlarının ölkələrarası hərəkətinin genişlənməsi, müxtəlif növ texnoloji vasitələrdən istifadə edilməklə anonim maliyyə əməliyyatlarının aparılması imkanları, habelə maliyyə xidmətlərinin texnoloji əlçatanlığının artmasından qaynaqlanan risklər bu proseslərin tənzimlənməsini, xüsusilə cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə çərçivəsində effektiv monitorinq mexanizmlərinin yaradılmasını çətinləşdirir.

Bu baxımdan dünya iqtisadiyyatında baş verən struktur dəyişiklikləri, habelə qlobal səviyyədə iqtisadi cinayətkarlığa qarşı mübarizənin gücləndirilməsi istiqamətində son illərdə artan çətinləşmə təşəbbüslər dünya iqtisadiyyatına dərin inteqrasiya yolunu seçmiş ölkəmiz qarşısında iqtisadiyyatın, xüsusilə bank-maliyyə sektorunun dayanıqlılığının təmin edilməsi istiqamətində yeni vəzifələr qoyur.

Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması müasir dövrdə iqtisadi fəaliyyət sahəsində mütəşəkkil cinayətkarlığın ən geniş təzahür formalarından biridir. Bu cinayətin ictimai təhlükəliliyi ondan ibarətdir ki, o, bir sıra mühüm ictimai dəyərlərə mənfi təsir göstərir, mütəşəkkil cinayətkarlığın maliyyə bazasını formalaşdırır və qeyri-leqal iqtisadi fəaliyyəti pərdələyir. Maliyyə sistemindən qeyri-qanuni məqsədlər üçün istifadənin iqtisadi təhlükəsizlik üçün problemlər doğurmasından əlavə, cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılaraq rəsmi maliyyə-iqtisadi sistemə daxil edilməsinə imkan verilməsi ictimai nizamın və qanunun aliliyinin pozulması ilə nəticələnə bilər.

3. Mövcud vəziyyətin təhlili

Ölkəmizdə aparılan çoxşaxəli dövlət quruculuğu, iqtisadi və məhkəmə-hüquq sistemi islahatlarının tərkib hissəsi kimi, cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə sahəsində də ötən dövr ərzində bir sıra işlər görülmüş və mühüm nəticələr əldə olunmuşdur. Bu sahədə beynəlxalq standartları müəyyən edən FATF tövsiyələrinə uyğun olaraq

yeni qanunlar qəbul edilmiş, ölkədaxili əməkdaşlığın təmin edilməsi üçün yeni mexanizmlər formalaşdırılmış, ixtisaslaşmış institutların fəaliyyət effektivliyinin artırılması üçün addımlar atılmış, həmçinin müvafiq sahədə beynəlxalq əməkdaşlıq imkanları genişləndirilmişdir. Ötən dövr ərzində ölkəmiz həmçinin Avropa Şurasının MONEYVAL Komitəsinin dördüncü raund qiymətləndirməsini uğurla başa vurmuşdur.

4. Hədəf göstəricilər

Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə sahəsində ölkəmizdə əldə edilmiş nailiyyətlər qlobal dəyişikliklərə çevik adaptasiyanın təmin edilməsi istiqamətində bundan sonra da məqsədyönlü və əlaqələndirilmiş fəaliyyəti şərtləndirir. 2021-2022-ci illərdə cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə sahəsində ölkə üzrə ikinci risk qiymətləndirilməsi həyata keçirilmiş, bu sahədə mübarizə sisteminin müxtəlif komponentləri, habelə ölkəyə xas struktur və kontekstual amillər təhlil edilərək, başlıca təhdid və zəiflik mənbələri müəyyən edilmişdir. Risk qiymətləndirilməsində müəyyən edilən başlıca təhdidlərin neytrallaşdırılması, zəifliklərin isə aradan qaldırılması məqsədilə qəbul edilən bu Milli Fəaliyyət Planı konseptual olaraq risk əsaslı nəzarət və yüksək səviyyədə əlaqələndirilmiş mübarizə mexanizmlərinin formalaşdırılmasını özündə ehtiva edir.

5. Məqsədlər

Milli Fəaliyyət Planında yer alan kompleks tədbirlərin icrası müvafiq sahədə ölkəmizdə həyata keçirilən dövlət siyasətinin ortamüddətli dövr üçün strateji baxışını əks etdirir. Milli Fəaliyyət Planının əsas məqsədi ölkəmizdə cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə sahəsində həyata keçirilən tədbirlərin effektivliyinin artırılması və yeni keyfiyyət meyarları əsasında davam etdirilməsidir.

6. Prioritet istiqamətlər

Milli Fəaliyyət Planı aidiyyəti dövlət qurumları, nəzarət orqanları və özəl sektor tərəfindən risklərin başa düşülməsi, azaldılması və ya qarşısının alınması məqsədilə səmərəli tədbirlərin həyata keçirilməsinə, habelə qanunvericiliyin tətbiqi ilə bağlı fəaliyyətlərinin effektiv əlaqələndirilməsinə, cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə üzrə qarşılıqlı əməkdaşlıq və məlumat mübadiləsi mexanizminin daha təkmil əsaslar üzərində formalaşdırılmasına, beynəlxalq əməkdaşlığın genişləndirilməsinə və nəhayət, müvafiq sahədə institusional potensialın gücləndirilməsinə xidmət edir.

7. Maliyyələşdirilmə mexanizmləri

Milli Fəaliyyət Planı çərçivəsində həyata keçiriləcək tədbirlərin müvafiq icraçı qurumlar üçün dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş vəsait və qanunla qadağan olunmayan digər mənbələr hesabına maliyyələşdirilməsi nəzərdə tutulur.

8. Milli Fəaliyyət Planının həyata keçirilməsi ilə bağlı Tədbirlər

Sıra - si	Tədbirin adı	Əsas icraçılar	Digər icraçılar	İcra müddəti	İlkin nəticə	Aralıq nəticə	Yekun nəticə
8.1. Öhdəlik daşıyan şəxslər üzrə preventiv sistemin gücləndirilməsi							
8.1.1. Müştəri profili məlumatlarının toplanması və müştəri profili risklərinin qiymətləndirilməsi sahəsində tədbirlər							
1.	Öhdəlik daşıyan şəxslər tərəfindən müştəri profili risklərinin (müştəri, coğrafi yerləşmə, məhsul, xidmət və çatdırılma kanalları) müəyyən edilməsi ilə bağlı qanunvericiliyin tətbiqi mövzusunda işçi görüşlərin, təlim və müzakirələrin həyata keçirilməsi	MMX, ƏN, DVX Təvsiyə edilir: AMB, VK	aidiyyəti sahəvi qeyri-kommersiya qurumları – ABA, ASA, AFBİA, ANP cəlb edilməklə	İyul, 2023			
2.	Öhdəlik daşıyan şəxslərdə mövcud müştəri profili məlumatlarının qanunvericiliyin yeni tələblərinə uyğun olaraq tam şəkildə toplanmasının təmin edilməsi			Banklara, həyatın yığıcı sığortası fəaliyyəti ilə məşğul olan yerli və xarici sığortaçılara münasibətdə – mart, 2024 Digər maliyyə institutlarına münasibətdə – mart 2025 Qeyri-maliyyə institutları və peşə sahiblərinə münasibətdə – mart, 2024	Müştəri profillərinin tam olaraq komplektləşdirilməsi və müştəri profili riskinin müəyyən edilməsi	Müştəri profillərinin formalaşması zamanı risk əsaslı yanaşmaya keçid	Öhdəlik daşıyan şəxslər tərəfindən risk əsaslı yanaşmanın tətbiqi və institusional risk qiymətləndirilməsi üçün əsasların formalaşdırılması
3.	Müştərilərə öhdəlik daşıyan şəxslər tərəfindən təqdim olunan məhsul, xidmət və çatdırılma kanallarının xüsusiyyətləri ilə bağlı risk faktorlarının qiymətləndirilməsinin təmin edilməsi	DVX, ƏN Təvsiyə edilir: AMB, VK		Dekabr, 2023			

4.	Müştəri profilləri üzrə risk dərəcələrinin öhdəlik daşıyan şəxslər tərəfindən formalaşdırılmasının təmin edilməsi			Banklara, həyatın yığıcı sığortası fəaliyyəti ilə məşğul olan yerli və xarici sığortaçılara münasibətdə – mart, 2024 Digər maliyyə institutlarına münasibətdə – mart, 2025 Qeyri-maliyyə institutları və peşə sahiblərinə münasibətdə – mart, 2024				
8.1.2. Sahəvi və ölkə səviyyəsində müəyyən edilmiş risklər əsas götürülməklə institusional risk qiymətləndirilməsinin aparılması sahəsində tədbirlər								
1.	Öhdəlik daşıyan şəxslər tərəfindən illik institusional risk qiymətləndirilməsinə (bu qiymətləndirməni kənar mütəxəssislərin aparması halı istisna olmaqla) dair metodologiyanın hazırlanmasının təmin edilməsi	DVX, ƏN Tövsiyə edilir: AMB, VK		2025		Institusional səviyyədə risklərin qiymətləndirilməsi üzrə metodologiyaların hazırlanması	Institusional səviyyədə risklərin başa düşülməsi və bu risklərin azaldılmasına dair addımlar atılması	Sahəvi risk qiymətləndirilmələrinin keyfiyyətinin artırılması
2.	İllik institusional risk qiymətləndirilməsinə dair metodologiya üzrə öhdəlik daşıyan şəxslər tərəfindən illik əsasda aparılmış institusional risk qiymətləndirilməsi nəticələrinin əldə edilməsinin təmin olunması	DVX, ƏN Tövsiyə edilir: AMB, VK		2025-ci ilin birinci rübü ərzində				
8.1.3. İrihəcmli nağd əməliyyatlar üzrə müntəzəm monitorinq sisteminin formalaşdırılması								
1.	Müştəri profili üzrə risk dərəcəsinə müvafiq olaraq irihəcmli hesab edilə bilən nağd əməliyyatların araşdırılmasında vahid yanaşmanın təmin edilməsi məqsədilə metodologiyanın və risk indikatorlarının formalaşdırılması	MMX	DVX, ƏN, AP Tövsiyə edilir: AMB, VK (aidiyyəti sahəvi qeyri-kommersiya qurumları – ABA, ASA, AFBİA, ANP cəlb edilməklə)	Sentyabr, 2023		İrihəcmli nağd əməliyyatların araşdırılması üçün metodoloji yanaşmaların formalaşdırılması	İrihəcmli nağd əməliyyatları aparan müştərilərin işgüzar münasibətlərinin mütəmadi monitorinq sisteminin formalaşdırılması	Vəsaitin mənbəyi bilinməyən və ya şübhə yaradan hallarla bağlı hesabatlılığın təmin edilməsi və təxirəsalınmaz addımlar atılması təcrübəsinin formalaşdırılması
2.	Riskin yüksək olduğu hallarda nağd əməliyyatları aparan müştərilərin vəsaitlərinin mənbəyinin müəyyən edilməsi məqsədilə işgüzar münasibətlərin monitorinqinin intensivliyinin artırılması mexanizminin yaradılması	DVX Tövsiyə edilir: AMB, VK		2024				
8.1.4. Dövlət qeydiyyatına alınmış fiziki mövcudluğu olmayan hüquqi şəxslərlə (bundan sonra – şel şirkət) işgüzar münasibətlərin qurulması və davam etdirilməsi üçün mexanizmlərin formalaşdırılması								
1.	Öhdəlik daşıyan şəxslər tərəfindən hüquqi şəxslərlə işgüzar münasibətlərin məqsəd və mahiyyətinin araşdırılması, bu çərçivədə onların şel şirkət olub-olmamasının araşdırılmasına dair metodoloji meyarların hazırlanması	MMX		İyul, 2023				
2.	Hüquqi şəxsin şel şirkət olub-olmamasının araşdırılmasına dair metodoloji meyarların tətbiqi təcrübəsinin formalaşdırılması	DVX Tövsiyə edilir: AMB, VK		2024		Şel şirkət olan müştərilərin müəyyən edilməsi	Müəyyən edilmiş şel şirkətlərdən cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması məqsədilə istifadə olunmasının tipik üsul və vasitələrinin müəyyən edilməsi	Şel şirkətlərdən cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması məqsədilə istifadənin qarşısının alınması

3.	Müəyyən edilmiş şel şirkətlərlə işgüzar münasibətlərin dayandırılmasına dair beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi və qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi zərurətinin araşdırılması	MMX	ƏN	Sentyabr, 2023			
8.1.5. Birdəfəlik əməliyyatların monitorinqi mexanizminin qurulması							
1.	Öhdəlik daşıyan şəxslərin fəaliyyət xüsusiyyətlərindən asılı olaraq birdəfəlik əməliyyat növlərinin siyahısının hazırlanması	MMX	ƏN, DVX Tövsiyə edilir: AMB, VK (aidiyyəti sahəvi qeyri-kommersiya qurumları – ABA, ASA, AFBIA, ANP cəlb edilməklə)	Avqust, 2023	Birdəfəlik əməliyyatlarda cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması müəyyənləşdirilməsi	Birdəfəlik əməliyyatlar üzrə əhatəli hesabatlılıq rejiminin yaradılması	Birdəfəlik əməliyyatların monitorinqə cəlb edilməsi
2.	Birdəfəlik əməliyyat növlərinin siyahısı hazırlandıqdan sonra icra edilən birdəfəlik əməliyyatlar zamanı müştəri uyğunluğu tədbirlərinin tətbiqinə nəzarətin təmin edilməsi	DVX, ƏN Tövsiyə edilir: AMB, VK	MMX	Birdəfəlik əməliyyat növlərinin siyahısı formalaşdırıldıqdan sonra mütəmadi			
8.1.6. Benefisiar mülkiyyətçinin müəyyən edilməsi mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi							
1.	Benefisiar mülkiyyətçinin müəyyən edilməsinə dair metodologiyanın təkmilləşdirilməsi	MMX		Mart, 2023			
2.	Qanunvericiliyin yeni tələblərinə və təkmilləşdirilmiş metodologiyaya uyğun olaraq müştərilərə münasibətdə benefisiar mülkiyyətçinin müəyyən edilməsi mexanizminin formalaşdırılması	DVX, ƏN Tövsiyə edilir: AMB, VK		Mütəmadi	Benefisiar mülkiyyətçinin müəyyənləşdirilməsinə dair tələbləri əhatə edən normativ xarakterli aktların qəbulu	Benefisiar mülkiyyətçilər barədə əlçatanlığın təmin edilməsi	Benefisiar mülkiyyətçinin müəyyən edilməsinin təkmilləşdirilməsi
8.1.7.	Öhdəlik daşıyan şəxslərin daxili nəzarət proqramının qanunvericiliyin yeni tələblərinə uyğun qurulmasının təmin olunması	DVX, ƏN Tövsiyə edilir: AMB, VK		Mütəmadi	Öhdəlik daşıyan şəxslərdə cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə infrastrukturunun qurulması	Öhdəlik daşıyan şəxslərdə cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə üzrə potensialın artırılması	Öhdəlik daşıyan şəxslərdə cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə üzrə preventiv tədbirlərin tam tətbiq edilməsi
8.2. Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə sahəsində nəzarət mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi							
8.2.1. İllik əsasda sahəvi risk qiymətləndirilməsinin həyata keçirilməsi və ölkə risk qiymətləndirilməsinin yenilənməsinin təmin edilməsi							
1.	Sahəvi risk qiymətləndirilməsinə dair metodoloji əsasların müəyyən edilməsi	DVX, ƏN, DQİDK Tövsiyə edilir: AMB, VK	MMX	Avqust, 2023	Sahəvi risk qiymətləndirilməsinin aparılmasına dair beynəlxalq təcrübənin araşdırılması	Sahəvi risk qiymətləndirilməsi üzrə indikatorların müəyyən edilməsi	Sahəvi risk qiymətləndirilməsinə dair metodologiyanın hazırlanması
2.	İnstitusional risk qiymətləndirilməsi nəticələrinin sahəvi risk qiymətləndirilməsində nəzərə alınması ilə bağlı mexanizmlərin formalaşdırılması	DVX, ƏN Tövsiyə edilir: AMB, VK		2024-cü ildən etibarən illik əsasda	İnstitusional risklərin müntəzəm qiymətləndirilməsi təcrübəsinin formalaşdırılması	İnstitusional risklərin başa düşülməsi və azaldılmasına nəzarət mexanizminin formalaşdırılması	Sahəvi risk qiymətləndirilməsinin effektivliyinin artırılması
3.	Nəzarət orqanları tərəfindən sahəvi risk qiymətləndirilməsi aparılmasının təmin edilməsi	DVX, ƏN, DQİDK Tövsiyə edilir: AMB, AP, VK		İllik əsasda			
					Müxtəlif sektorlar üzrə	Sahəvi risk	Sahəvi risk

4.	Sahəvi risk qiymətləndirilməsi nəticələrinin "Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 20.2-ci maddəsinə uyğun olaraq yaradılan Koordinasiya Şurasına (bundan sonra – Koordinasiya Şurası) təqdim edilməsi	DVX, ƏN, DQİDK Təvsiyə edilir: AMB, AP, VK		2024-cü ildən etibarən illik əsasda	sahəvi risk qiymətləndirilməsi hesabatlarının hazırlanması	qiymətləndirilməsi nəticələri üzrə məlumatlandırma fəaliyyətlərinin icrası	qiymətləndirilməsi əsasında ölkə risk qiymətləndirilməsinin yenilənməsi
8.2.2. Nəzarət orqanlarının potensialının gücləndirilməsinə dair tədbirlər görülməsi							
1.	Nəzarət orqanlarında ixtisaslaşmış struktur bölməsinin yaradılması məsələsinin nəzərdən keçirilməsi və kadr potensialının artırılması	DVX, DQİDK, ƏN Təvsiyə edilir: AMB, AP, VK		2023			
2.	Nəzarət orqanlarının əməkdaşları üçün sahəvi risklərə uyğun olaraq illik təlim planına əsasən təlimlər keçirilməsi	DVX, ƏN, DQİDK Təvsiyə edilir: AMB, AP, VK	MMX	Təlim planı üzrə mütəmadi	Nəzarət orqanlarının bu sahədə ixtisaslaşmış işçilərinin say tərkibinin optimallaşdırılması	Nəzarət orqanlarında mütəmadi və hədəfli təlim proqramlarının tətbiqi	Nəzarət orqanlarının işçi heyətinin potensialının gücləndirilməsi
3.	Keçirilmiş təlimlər barədə Koordinasiya Şurasına məlumatın təqdim edilməsi			İllik əsasda			
8.2.3. Öhdəlik daşıyan şəxslərə, auditor xidməti göstərən şəxslərə, dini qurumlara, qeyri-hökumət təşkilatlarına, o cümlədən xarici dövlətlərin qeyri-hökumət təşkilatlarının Azərbaycan Respublikasındakı filial və nümayəndəliklərinə cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi üzrə tələblərə, ölkə risk qiymətləndirilməsi zamanı aşkar edilmiş zəifliklərə və təhdidlərə dair təlimlər keçilməsi							
1.	Nəzarət orqanları tərəfindən müəyyən edilmiş risklərə (ölkə, sahəvi və institusional) uyğun olaraq illik təlim planına əsasən təlimlər keçilməsi	DVX, ƏN, DQİDK Təvsiyə edilir: AMB, AP, VK	MMX	Təlim planı üzrə mütəmadi	Müntəzəm və hədəfli təlim proqramlarının formalaşdırılması	Öhdəlik daşıyan şəxslər, auditor xidməti göstərən şəxslər, dini qurumlar, qeyri- hökumət təşkilatları, o cümlədən xarici dövlətlərin qeyri- hökumət təşkilatlarının Azərbaycan Respublikasındakı filial və nümayəndəlikləri üzrə potensialın yüksəldilməsi	Risk əsaslı yanaşmaya keçidin təmin edilməsi
2.	Keçilmiş təlimlər barədə Koordinasiya Şurasına məlumatın təqdim edilməsi			İllik əsasda			
8.2.4. Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi üzrə risk əsaslı nəzarətin həyata keçirilməsi üçün tənzimləyici və institusional bazanın formalaşdırılması							
1.	Nəzarət orqanlarının risk əsaslı nəzarət qaydalarının hazırlanması və təsdiq olunması	DVX, DQİDK, ƏN, Təvsiyə edilir: AP, VK		İyul, 2023	Sektor üzrə risklərin başa düşülməsi	Nəzarət mexanizminin institusional əsaslarının təkmilləşdirilməsi	Qayda əsaslı nəzarət mexanizmindən risk əsaslı nəzarət mexanizminə keçidin təmin edilməsi
2.	Sahəvi risk qiymətləndirilməsi əsasında öhdəlik daşıyan şəxslər, auditor xidməti göstərən şəxslər, dini qurumlar, qeyri-hökumət təşkilatları, o cümlədən xarici dövlətlərin qeyri-hökumət təşkilatlarının Azərbaycan Respublikasındakı filial və ya nümayəndəlikləri üzrə müəyyən edilmiş risklərə uyğun olaraq onların bölgüsünün aparılması			Oktyabr, 2023			
3.	Hər bir nəzarət orqanı tərəfindən risk əsaslı yanaşma rəhbər tutularaq cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi üzrə 3 illik sahəvi nəzarət strategiyasının hazırlanması			Noyabr, 2023			
8.2.5. Nəzarət orqanları ilə MMX-nin effektiv əməkdaşlıq mexanizmlərinin yaradılması							

1.	Öhdəlik daşıyan şəxslərin qeydiyyat, icazə və lisenziyalaşdırma prosesində və nəzarət yoxlamaları zamanı öhdəlik daşıyan şəxslərdə mühüm iştirak payı sahibinin və benefisiar mülkiyyətçinin, idarəetmə funksiyalarını yerinə yetirən şəxslərin, habelə onlarla yaxın münasibətdə olan şəxslərin vətəndaş qüsuruzluğu tələblərinə cavab verib- verməməsini müəyyənəşdirmək üçün MMX-nin məlumatlarından istifadə edilməsi mexanizminin yaradılması	DVX, ƏN Təvsiyə edilir: AMB, VK	MMX	Mütəmadi	Nəzarət orqanları ilə MMX arasında əməkdaşlıq çərçivəsinin genişləndirilməsi	Nəzarət orqanlarının fəaliyyəti üzrə məlumat toplanmasının sistemləşdirilməsi	Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə sahəsində ölkədaxilli fəaliyyətin koordinasiyasının təmin edilməsi
2.	Nəzarət orqanları tərəfindən aparılan nəzarət yoxlamalarının sayı, əhatə dairəsi, tətbiq edilən sanksiyaların sayı və xarakteri barəsində statistik məlumatların Koordinasiya Şurasına təqdim edilməsi	DVX, DQİDK, ƏN Təvsiyə edilir: AP, VK		İllik əsasda			
3.	Nəzarət yoxlamaları çərçivəsində öhdəlik daşıyan şəxslər tərəfindən təqdim olunan məlumatların yoxlanılması üsullarının təkmilləşdirilməsi, qabaqcıl beynəlxalq təcrübədə tətbiq edilən yoxlama üsullarının ölkəmizdə tətbiqi imkanlarının araşdırılması	DVX, ƏN Təvsiyə edilir: VK		Mütəmadi			
8.2.6. Nəzarət yoxlamaları zamanı şübhəli halların MMX-yə göndərilməsi üzrə sistemə tahlil aparılması və müvafiq tədbirlər görülməsi							
1.	Nəzarət orqanları tərəfindən nəzarət yoxlamalarının gedirdə şübhəli hallara dair məlumatların müəyyən edilməsinə və MMX-yə təqdim edilməsinə dair sistemə tahlillər aparılması, əldə olunmuş nəticələr əsasında şübhəli hallara dair məlumatlarla bağlı çatışmazlıqların aradan qaldırılması sahəsində səmərəli mexanizmlərin müəyyən edilməsi	DVX, ƏN, DQİDK Təvsiyə edilir: AMB, AP, VK					
2.	Öhdəlik daşıyan şəxslərin MMX-yə təqdim etdiyi şübhəli hallara dair məlumatların MMX tərəfindən geriye məlumatlandırma çərçivəsində verilmiş məlumatlar əsasında keyfiyyətinin və istifadəyə yararlılığının yoxlanılması	DVX, ƏN Təvsiyə edilir: AMB, VK		Mütəmadi	Şübhəli hallara dair məlumatların keyfiyyətinin sistemə tahlili	Şübhəli hallara dair məlumatlarla bağlı çatışmazlıqların aradan qaldırılması	MMX-yə göndərilmiş şübhəli hallar barədə məlumatların effektivliyinin və tamlığının təmin edilməsi

8.2.7.	Maliyyə institutlarının fəaliyyətinə dair icazələr və lisenziyalar verilməsi zamanı nizamnamə kapitalının mənbəyinin müəyyən edilməsi, mühüm iştirak payının sahibinin, bənefişiar mülkiyyətçinin və idarəetmə funksiyalarını yerinə yetirən şəxslərin, habelə onlarla yaxın münasibətdə olan şəxslərin məqbul və lazımi keyfiyyətlərə malik şəxs meyarlarına cavab verməsinin müəyyən edilməsi üzrə qanunvericilik əsaslarının beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması işlərinin yekunlaşdırılması	NK Tövsiyə edilir: AMB		Dekabr, 2023	Milli qanunvericiliyin müvafiq beynəlxalq standartların tələblərinə uyğunluğunun qiymətləndirilməsi	Milli qanunvericiliyin müvafiq beynəlxalq standartların tələblərinə uyğunlaşdırılması üzrə təkliflər hazırlanması	Məqbul və lazımi keyfiyyətlərə malik olmayan şəxslərin maliyyə institutlarında mühüm iştirak payına malik olmasının, onların bənefişiar mülkiyyətçisi olmasının və ya idarəetmə funksiyalarını yerinə yetirməsinin qarşısının alınmasının təmin edilməsi
--------	---	-------------------------------------	--	--------------	---	---	--

8.3. Məhkəmə və cinayət təqibi orqanlarının cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə sahəsində fəaliyyətinin effektivliyinin gücləndirilməsi

8.3.1. Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması əməllərinin effektiv cinayət təqibinin həyata keçirilməsi

1.	Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması cinayətinin təqibi zamanı əməlin tövsiyə ilə bağlı yaranan problemlərin həlli üçün təkliflər verilməsi	Tövsiyə edilir: Baş Prokurorluq	DVX, DİN, DTX, MMX, ƏN Tövsiyə edilir: Ali Məhkəmə	Avqust, 2023			
2.	Cinayət təqibinin həyata keçirilməsi zamanı maliyyə təhlili məlumatlarından istifadə edilməsi təcrübəsinin genişləndirilməsi və bu məlumatlara olan ehtiyacların təhlil edilməsi, müvafiq çağırışlara yönələn tədbirlərin həyata keçirilməsinə şərait yaradacaq təkliflər hazırlanması	Tövsiyə edilir: Baş Prokurorluq DTX, DVX, DİN		Mütəmadi	Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması sahəsində effektiv cinayət təqibinin həyata keçirilməsi üçün qanunvericilik əsaslarının təkmilləşdirilməsi zərurətinin öyrənilməsi	Cinayət təqibi zamanı maliyyə təhlili məlumatlarından təmin edilməsi	Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması sahəsində effektiv cinayət təqibinə nail olunması

8.3.2. Predikativ cinayətlərin ibtidai araşdırılması zamanı cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın effektiv axtarışı, müsadirə edilməsi və aktivlərin bərpası mexanizmlərinin yaradılması

1.	Cinayət təqibi üzrə ibtidai araşdırma zamanı cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın axtarışı, müəyyən edilməsi və aktivlərin bərpası sahəsində fəaliyyətin səmərəliliyinin artırılması məqsədilə paralel maliyyə araşdırmasının aparılması sahəsində beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi	DTX, DVX Tövsiyə edilir: Baş Prokurorluq		2023			
2.	Cinayət təqibini həyata keçirən aidiyyəti dövlət orqanlarında paralel maliyyə araşdırmasını həyata keçirəcək ixtisaslaşmış struktur bölmələrinin yaradılmasının mümkünlüyü və məqsədmüvafiqliyinin araşdırılması	DTX, DVX Tövsiyə edilir: Baş Prokurorluq		İyun, 2024	Paralel maliyyə araşdırılması sahəsində qabaqcıl beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi və qiymətləndirilməsi	Cinayət təqibini həyata keçirən orqanların maddi-texniki və informasiyaya çıxış imkanları ilə təmin edilməsi, maliyyə məlumatlarının əldəedilmə müddətinin azaldılması	Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması sahəsində effektiv cinayət təqibinə nail olunması
3.	Cinayət təqibini həyata keçirən orqanların maliyyə məlumatlarını çevik əldə etməsinə və onlardan operativ istifadə etməsinə imkan verən infrastrukturun qurulması	DİN, DTX, DGK, DSX, DVX Tövsiyə edilir: Baş Prokurorluq	Tövsiyə edilir: AMB	İyun, 2024			

4.	Cinayət təqibi üzrə ibtidai araşdırma zamanı maliyyə sahəsində araşdırmaların effektiv aparılması üsullarına dair müvafiq təlimatın hazırlanması	Tövsiyə edilir: Baş Prokurorluq	MMX	İyun, 2024			
8.3.3. Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi hallarının müəyyən edilməsi məqsədilə cinayət təqibini həyata keçirən orqanlarda sistemativ strateji təhlillər aparılmasına imkan verən mexanizmlərin qurulması							
1.	Cinayət təqibini həyata keçirən aidiyyəti orqanlarda strateji təhlillər aparılması üçün zəruri resursların ayrılması	DİN, DTX, DVX Tövsiyə edilir: Baş Prokurorluq		2023	Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi sahəsində əsas təhdidlərin cinayət təqibini həyata keçirən orqanlar tərəfindən öyrənilməsi	Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi sahəsində preventiv tədbirlərin gücləndirilməsi məqsədilə ölkədaxili əməkdaşlıq mexanizmlərinin effektivliyinin artırılması	Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə əsas təhdidlərin minimum səviyyəyə salınması
2.	Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın formalaşma mənbəyinin müəyyən edilməsi məqsədilə iqtisadi və statistik məlumatlar əsasında strateji təhlillər aparılması, əsas təhdidlərinin öyrənilməsi və buna qarşı mübarizə tədbirlərinin gücləndirilməsi			Mütəmadi			
3.	Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasında və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsində əsas təhdid doğuran cinayətlər üzrə xarici və daxili risk amilləri nəzərə alınmaqla təhlillər aparılması			Mütəmadi			
4.	Strateji təhlillər əsasında taktiki planların hazırlanması və yenilənməsi			Mütəmadi			
8.3.4. MMX tərəfindən təqdim edilən məlumatların vahid sistemdə qeydiyyatı, izlənilməsi və geriye məlumatlandırılma infrastrukturunun qurulması							
1.	MMX tərəfindən təqdim edilmiş məlumatlar üzrə cinayət işlərinin açılıb-açılmamasına, həmçinin məlumatlardan cinayət təqibi zamanı istifadə edilib-edilməməsinə, habelə məhkəmə hökmlərinə dair sistemativ geriye məlumatlandırma mexanizminin yaradılması	DİN, DTX, DVX, ƏN Tövsiyə edilir: Baş Prokurorluq, Ali Məhkəmə		2023	Məlumatlardan istifadəyə dair əhatəli elektron qeydiyyat sisteminin yaradılması	Məlumatlardan istifadəyə dair elektron qeydiyyat sisteminə aidiyyəti orqanların buraxılışının təmin edilməsi	MMX və cinayət təqibini həyata keçirən müvafiq orqanlar arasında müntəzəm məlumat mübadiləsinin təmin edilməsi
2.	Maliyyə təhlili məlumatlarının əsas rol oynadığı və araşdırması uğurla nəticələnən cinayət işləri üzrə tipologiyaların hazırlanması	Tövsiyə edilir: Baş Prokurorluq DİN, DTX		Mütəmadi			
8.3.5. Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması əməlinin effektiv istintaqı məqsədilə struktur daxili ixtisaslaşma aparılması							
1.	Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 193-1-ci maddəsi üzrə ibtidai araşdırma aparmaq səlahiyyəti olan orqanlarda bu sahədə ixtisaslaşmış müstəntiqlərin formalaşdırılmasının təmin edilməsi	DİN, DTX, DVX Tövsiyə edilir: Baş Prokurorluq		May, 2023	Cinayət təqibini həyata keçirən müvafiq orqanlarda cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması cinayətlərinin təqibi üzrə ixtisaslaşmanın təmin edilməsi	Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması sahəsində ixtisaslaşmış müstəntiqlərin potensialının gücləndirilməsi üçün tədbirlər görülməsi	Cinayət təqibini həyata keçirən müvafiq orqanlarda peşəkar kadr potensialının formalaşdırılması
2.	Müstəntiqlərin cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması cinayətlərinin istintaqı ilə bağlı təlimlərə cəlb edilməsi			Mütəmadi			
8.3.6. Predikativ cinayətin ibtidai araşdırılması səlahiyyəti digər istintaq orqanına aid olan cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması əməllərinin cinayət təqibinin həyata keçirilməsi üçün istintaq qruplarının yaradılması təcrübəsinin genişləndirilməsi və ibtidai araşdırmaya nəzarətin gücləndirilməsi							

1.	Əməldə cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması cinayətinin əlamətləri müəyyən edildikdə predikativ cinayət üzrə ibtidai istintaqın mövcud olması barədə cinayət təqibini həyata keçirən orqanlar arasında kommunikasiya mexanizminin yaradılması	DİN, DTX, DGK, DSX, DVX Tövsiyə edilir: Baş Prokurorluq		2023	Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması cinayətlərinin istintaqı üzrə ixtisaslaşdırılmış müstəntiqlərdən ibarət istintaq qruplarının birgə fəaliyyətinin təmin edilməsi	Hüquq mühafizə orqanları arasında effektiv əməkdaşlığın formalaşdırılması	Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması cinayətlərinə qarşı mübarizə potensialının gücləndirilməsi
2.	Predikativ cinayətlərin ibtidai araşdırılması zamanı istintaq qruplarının yaradılması təcrübəsinin təşviq edilməsi	DİN, DTX, DVX Tövsiyə edilir: Baş Prokurorluq		Mütəmadi			
8.3.7.	Tamah məqsədilə törədilən cinayətlər üzrə ibtidai istintaq aparılarkən cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması əlamətlərinin mövcudluğunun yoxlanılmasına ibtidai araşdırmaya prosesual rəhbərliyi həyata keçirən prokurorların nəzarətinin effektivliyinin artırılması	Tövsiyə edilir: Baş Prokurorluq		Mütəmadi	Tamah məqsədilə törədilən cinayətlərdə cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması əlamətlərinin aşkar edilməsi məqsədilə təhlillər aparılması	Tamah məqsədilə törədilən cinayətlər üzrə ibtidai istintaq aparılarkən cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması əlamətlərinin mövcudluğunun yoxlanılmasına ibtidai araşdırmaya prosesual rəhbərliyi həyata keçirən prokurorların nəzarətinin effektivliyinin artırılması ilə bağlı təkliflər hazırlanması	Əməldə cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması əlamətlərinin müəyyən edilməsi məqsədilə cinayət işlərinə effektiv prosesual nəzarətin təmin edilməsi
8.3.8.	Hakimlərə, prokurorlara və müstəntiqlərə cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi əməllərinin sübut olunmasının spesifik xüsusiyyətlərinə dair təlimlər keçilməsi	ƏN, DVX, DTX, DİN Tövsiyə edilir: Baş Prokurorluq, Ali Məhkəmə	MMX	Mütəmadi			

8.4. Maliyyə təhlili məlumatları üzrə infrastrukturun inkişafı

8.4.1. Benefisiar mülkiyyətçilərə dair mərkəzləşdirilmiş məlumat bazasının yaradılması

1.	Benefisiar mülkiyyətçilərə dair mərkəzləşdirilmiş məlumat bazasının yaradılması üçün normativ hüquqi əsasların formalaşdırılması	NK	MMX, DVX, ƏN	2023	Benefisiar mülkiyyətçilərə dair mərkəzləşdirilmiş məlumat bazasının yaradılması ilə bağlı beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi	Benefisiar mülkiyyətçilər barədə vahid məlumat bazasının yaradılması məqsədilə qanunvericilikdə dəyişiklik edilməsinə dair təkliflər hazırlanması, məlumatlardan istifadə edə biləcək subyektlər dairəsinin müəyyən edilməsi	Benefisiar mülkiyyətçilər barədə vahid məlumat bazasının yaradılması məqsədilə müvafiq normativ hüquqi aktların qəbul edilməsi
2.	Benefisiar mülkiyyətçilərə dair mərkəzləşdirilmiş məlumat bazasının fəaliyyətinin təmin edilməsi	MMX, DVX		İyun, 2024	Benefisiar mülkiyyətçilərə dair mərkəzləşdirilmiş məlumat bazası üçün infrastrukturun qurulması	Benefisiar mülkiyyətçilərə dair mərkəzləşdirilmiş məlumat bazasına çıxış imkanlarının təmin edilməsi	Maliyyə araşdırması, habelə cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması cinayətlərinin və predikativ cinayətlərin istintaqı zamanı benefisiar mülkiyyətçi məlumatlarından effektiv istifadənin təmin edilməsi

8.5. Vergi nəzarətinin cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi çərçivəsində funksionallığının artırılması

8.5.1. Vergi yoxlamaları zamanı cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması cinayətlərinin, habelə predikativ cinayətlərin aşkar edilməsi və araşdırılması üzrə fəaliyyətin gücləndirilməsi

1.	Vergi yoxlamaları zamanı sahibkarlıq subyektinin apardığı əməliyyatların cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması aspektindən təhlil edilməsi	DVX		Mütəmadi	Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması hallarının araşdırılması üçün vergi yoxlamalarının aparılmasını	Vergi yoxlamaları zamanı cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması hallarının müəyyən	Vergi nəzarətinin cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına qarşı mübarizədə effektivliyinin təmin
----	--	-----	--	----------	---	---	--

2.	Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması şübhələri barədə MMX-nin məlumatlandırılmasının təmin edilməsi			Mütəmadi	tənzimləyən əsasların yaradılması	edilməsi	edilməsi
3.	Hüquqi şəxslərdən istifadə etməklə cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması cinayətlərinin törədilməsinə qarşı mübarizənin gücləndirilməsi, o cümlədən vergidən yayınma ilə bağlı cinayət əməllərinin şel şirkətin formal sahibi tərəfindən törədilməsi müəyyən edilmiş faktiki sahibin (benefisiar mülkiyyətçinin) müəyyən edilməsi istiqamətində tədbirlər görülməsi, onun əməlinə digər cinayət əlamətlərinin olub-olmamasının ətraflı araşdırılması və cinayət-prosesual qanunvericiliyinə uyğun tədbirlər görülməsi	DVX Tövsiyə edilir: Baş Prokurorluq		Mütəmadi	Hüquqi şəxslərdən istifadə etməklə cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması əməlləri ilə bağlı təhlillərin aparılması	Hüquqi şəxslərdən istifadə etməklə cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması hallarına qarşı proaktiv mexanizmin formalaşdırılması ilə bağlı təkliflərin hazırlanması	Hüquqi şəxslərdən istifadə etməklə cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması hallarına qarşı proaktiv mexanizmin qurulması
4.	Aldadılaraq adına hüquqi şəxs yaradılmış təsisçilərə məxsus hüquqi şəxslərə dair müraciətlərin uçotu sisteminin qurulması	DVX		Avqust, 2023	Aldadılaraq adına hüquqi şəxs yaradılmış təsisçilərə məxsus hüquqi şəxslərə dair müraciətlərin uçotu sisteminin yaradılması məqsədilə təkliflər hazırlanması	Aldadılaraq adına hüquqi şəxs yaradılmış təsisçilərə məxsus hüquqi şəxslərə dair müraciətlərin uçotu sisteminin yaradılması	Aldadılaraq adına hüquqi şəxs yaradılmış təsisçilərə məxsus hüquqi şəxslərə dair müraciətlərin uçotu sisteminin fəaliyyətinin təmin edilməsi
8.5.2. Hesabına dövlət büdcəsi vəsaitinin daxil olduğu sahibkarlıq subyektlərinin və onların subpodratçılarının fəaliyyətinin sistemativ auditi, şel şirkətlər və onların benefisiar mülkiyyətçilərinin araşdırılması və qanunvericilikdə müəyyən edilmiş tədbirlərin görülməsi							
1.	Elektron qaimə-fakturalar üzrə təhlillər apararaq hesabına dövlət büdcəsindən vəsait daxil olan sahibkarlıq subyektlərinin müəyyən edilməsi	MMX	DVX	2023			
2.	Sahibkarlıq subyektləri üzrə cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması risklərinin qiymətləndirməsi üçün birgə tədbirlərin görülməsi və strateji təhlillər aparılması	MMX	DVX	2023	Hesabına dövlət büdcəsi vəsaiti daxil olan sahibkarlıq subyektlərinin maliyyə əməliyyatlarının sistemli təhlili	Hesabına dövlət büdcəsi vəsaiti daxil olan sahibkarlıq subyektləri üzrə nəzarətin gücləndirilməsi	Dövlət büdcəsi vəsaiti üzrə sahibkarlıq subyektləri tərəfindən aparılan əməliyyatların şəffaflığının təmin edilməsi
3.	Strateji təhlillərin nəticələri üzrə vergi nəzarətinin keçirilməsi	DVX		2024 – 2025			
4.	Müəyyən edilmiş cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması halları ilə bağlı hüquq mühafizə orqanlarının məlumatlandırılması	DVX, MMX		2023 – 2025			
8.6. Gömrük nəzarəti tədbirlərinin cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə çərçivəsində funksionallığının artırılması							
8.6.1. Valyuta sərvətlərinin və milli valyutanın gömrük sərhədindən keçirilməsi zamanı cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması hallarına qarşı mübarizənin gücləndirilməsi							
1.	Beynəlxalq təcrübə əsasında valyuta sərvətlərinin və milli valyutanın transsərhəd daşınma zamanı yoxlanılmasına əsas verən risk indikatorlarının formalaşdırılması	DGK		Avqust, 2023			

2.	Gömrük sərhad buraxılış məntəqələrinin əməkdaşlarının potensialının gücləndirilməsi üçün təlim planları əsasında nəzəri və praktiki təlimlərin keçilməsi	DGK		Avqust, 2023-cü ildən etibarən mütəmadi	Gömrük sərhad buraxılış məntəqələrində valyuta sərvtlərinin və milli valyutanın daşınmasına nəzarət üzrə potensialın gücləndirilməsi	Valyuta sərvtlərinin və milli valyutanın transsərhad daşınması üzərində risk indikatorları əsasında effektiv monitorinq mexanizminin yaradılması	Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə məqsədləri üçün valyuta nəzarəti mexanizminin effektivliyinin gücləndirilməsi
3.	Valyuta sərvtlərinin bəyan edilməməsinin və ya düzgün bəyan edilməməsinin cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması, terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi cinayətləri və ya predikativ cinayətlərlə əlaqəli olması, yaxud onların müsadirəsi üçün kifayət qədər əsasların mövcudluğunu müəyyən etmək məqsədilə transsərhad əməliyyatlar üzrə nəticəyönümlü monitorinqlərin həyata keçirilməsi	DGK		Avqust, 2023-cü ildən etibarən mütəmadi			

8.7. Hüquqi şəxslər üzrə şəffahlığın artırılması

8.7.1. Kommersiya hüquqi şəxslərindən cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi məqsədilə potensial sui-istifadə amillərinə dair ətraflı risk qiymətləndirilməsinin aparılması

1.	Kommersiya hüquqi şəxslərindən cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi məqsədilə potensial sui-istifadə riskinin başa düşülməsi və məhdudlaşdırılması məqsədilə aidiyyəti dövlət qurumlarının iştirakı ilə işçi qrupun formalaşdırılması			2023			
2.	Kommersiya hüquqi şəxslərindən cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi məqsədilə sui-istifadə risklərinin qiymətləndirilməsi üçün zəruri məlumatların toplanması və təhlili, habelə müəyyən edilmiş risklərin aradan qaldırılması istiqamətində tədbirlər görülməsi	DVX, MMX, DİN, DTX Tövsiyə edilir: Baş Prokurorluq		2023	Kommersiya hüquqi şəxsləri üzrə risk qiymətləndirilməsi üçün institusional çərçivənin formalaşdırılması	Kommersiya hüquqi şəxsləri üzrə risk qiymətləndirilməsinin həyata keçirilməsi üçün metodoloji əsasların formalaşdırılması	Kommersiya hüquqi şəxslərindən cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi məqsədilə potensial sui-istifadə riskinin başa düşülməsi və məhdudlaşdırılması
3.	Risk qiymətləndirilməsi nəticələrinin zəruri fəaliyyətin icrası və aidiyyəti dövlət orqanlarına göndərilməsi məqsədilə Koordinasiya Şurasına təqdim edilməsi			İllik əsasda			

8.7.2. Qeyri-hökumət təşkilatları, o cümlədən xarici dövlətlərin qeyri-hökumət təşkilatlarının Azərbaycan Respublikasındakı filial və nümayəndəlikləri və dini qurumlar üzrə terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi risklərinin qiymətləndirilməsi məqsədilə ətraflı risk qiymətləndirilməsinin aparılması

1.	Qeyri-hökumət təşkilatları, o cümlədən xarici dövlətlərin qeyri-hökumət təşkilatlarının Azərbaycan Respublikasındakı filial və nümayəndəliklərindən və dini qurumlardan terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi məqsədilə sui-istifadə riskinin başa düşülməsi və məhdudlaşdırılması üçün aidiyyəti dövlət qurumlarının iştirakı ilə işçi qrupun formalaşdırılması	DQİDK, ƏN, Azərbaycan Respublikasının Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyi, MMX		2023	Qeyri-hökumət təşkilatları, o cümlədən xarici dövlətlərin qeyri-hökumət təşkilatlarının Azərbaycan Respublikasındakı filial və nümayəndəlikləri və dini qurumlar üzrə risk qiymətləndirilməsi üçün institusional çərçivənin formalaşdırılması	Qeyri-hökumət təşkilatları, o cümlədən xarici dövlətlərin qeyri-hökumət təşkilatlarının Azərbaycan Respublikasındakı filial və nümayəndəlikləri və dini qurumlar üzrə risk qiymətləndirməsinin həyata keçirilməsi üçün metodoloji əsasların formalaşdırılması	Qeyri-hökumət təşkilatları, o cümlədən xarici dövlətlərin qeyri-hökumət təşkilatlarının Azərbaycan Respublikasındakı filial və nümayəndəlikləri və dini qurumlardan terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi məqsədilə sui-istifadə riskinin başa düşülməsi və məhdudlaşdırılması
2.	Qeyri-hökumət təşkilatları və dini qurumlar üzrə terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi risklərinin qiymətləndirilməsi üçün zəruri məlumatların toplanması və təhlili, habelə müəyyən edilmiş risklərin aradan qaldırılması məqsədilə tədbirlər görülməsi			2024			
3.	Risk qiymətləndirilməsi nəticələrinin zəruri fəaliyyətin icrası və aidiyyəti dövlət orqanlarına göndərilməsi məqsədilə Koordinasiya Şurasına təqdim edilməsi			İllik əsasda			
8.7.3.	Avans yolu ilə ödənilmiş valyuta vəsaitləri müqabilində müəyyən edilmiş müddətdə müvafiq mallar idxal olunmadıqda, işlər görülmədikdə və ya xidmətlər göstərilmədikdə, ödənilmiş valyuta vəsaitinin xaricdən geri qaytarılmamasına görə sahibkarlıq subyektlərinə tətbiq olunmuş sanksiyaların sayı, məbləği və digər zəruri statistik məlumatların ölkə risk qiymətləndirilməsi prosesi çərçivəsində Koordinasiya Şurasına təqdim edilməsi	Təvsiyə edilir: AMB DVX		Koordinasiya Şurası tərəfindən müəyyənəndirilmiş müddətdə	İdxal məqsədilə ölkədən xaricə köçürülən valyuta vəsaitləri ilə bağlı sahibkarlıq subyektlərinə və onların əməliyyatlarına dair məlumatların toplanması və təhlil edilməsi	İdxal adı altında pul vəsaitlərini sistemə qaydada ölkədən çıxaran sahibkarlıq subyektlərinin müəyyən edilməsi və monitorinq prosesinə cəlb olunması	Külli miqdarda valyuta vəsaitinin qanunsuz olaraq xaricə köçürülməsi risklərinin məhdudlaşdırılması və bu sahədə effektiv mexanizmlərin yaradılması
8.7.4. Eyni benefisiar mülkiyyətçi ilə əlaqəli olan hüquqi şəxsləri ayırd etməyə imkan verən mexanizmin yaradılması							
1.	IP ünvanlar üzrə məlumatlardan şel və riskli şirkətlərin benefisiar mülkiyyətçilərinin müəyyən edilməsində istifadə	DİN, DTX, DVX, MMX		Mütəmadi			
2.	Eyni benefisiar mülkiyyətçi ilə əlaqədar sahibkarlıq subyektləri ilə bağlı öhdəlik daşıyan şəxslərdən alınan məlumatların (hüquqi şəxsin benefisiar mülkiyyətçisi və ya hüquqi şəxsin hesabı üzrə sərəncam verən şəxslər və s.), o cümlədən imza nümunələrinə dair məlumatların benefisiar mülkiyyətçilər barədə mərkəzləşdirilmiş məlumat bazasında toplanması və çarpaz təhlillər aparılması	MMX		Sentyabr, 2023	Eyni benefisiar mülkiyyətçisi olan hüquqi şəxslərin müəyyən edilməsi	Eyni benefisiar mülkiyyətçisi olan hüquqi şəxslərin əməliyyatlarını təhlil mexanizminin formalaşdırılması və monitorinq prosesinə cəlb edilməsi	Korrupsiyaya və digər preaktiv cinayətlərə qarşı mübarizə çərçivəsində hüquqi şəxslərlə bağlı şəffaflığın artırılması və potensial sui-istifadə risklərinin məhdudlaşdırılması

3.	Hüquqi şəxslərin dövlət reyestrində toplanmış məlumatlara əsasən (hüquqi şəxsin adı, hüquqi ünvanı, təsisçi, direktor, təsisçi və direktorun ünvanı, əlaqə telefonu və s.) hüquqi şəxslərin eyni benefisiar mülkiyyətçi ilə bağlılığını müəyyən etməyə imkan verən təhlillər aparılması	MMX, DVX		Avqust, 2023-cü ildən etibarən mütəmadi	Hüquqi şəxslərin dövlət reyestrində yığılan məlumatlar üzrə eyni benefisiar mülkiyyətçisi olan hüquqi şəxslərin müəyyən edilməsi	Eyni benefisiar mülkiyyətçisi olan hüquqi şəxslərin şel şirkət olub-olmamasını müəyyən edən mexanizmin qurulması	Hüquqi şəxslər üzrə şəffaflığın gücləndirilməsi və onlardan sui-istifadə risklərinin məhdudlaşdırılması
4.	Eyni benefisiar mülkiyyətçi ilə bağlılığı aşkar edilmiş hüquqi şəxslər məlumatların müəyyənləşdirilmiş şel şirkətlər əsasında çarpaz yoxlanılması və təhlillər aparılması	MMX, DVX		Avqust, 2023-cü ildən etibarən mütəmadi			
8.7.5. Əsas fəaliyyəti dövrüvə vəsaitlərini nağdlaşdırmaq olan hüquqi şəxslərdən potensial sui-istifadə hallarına dair strateji təhlillər aparılması							
1.	Dövrüvə vəsaitlərinin nağdlaşdırılması yolu ilə sahibkarlıq fəaliyyətini həyata keçirən hüquqi şəxslərlə bağlı məlumatların toplanılması və qarşılıqlı mübadiləsi mexanizminin yaradılması	MMX, DVX		Avqust, 2023	Əsas fəaliyyəti dövrüvə vəsaitlərini nağdlaşdırmaq olan hüquqi şəxslərin müəyyən edilməsi	Əsas fəaliyyəti dövrüvə vəsaitlərini nağdlaşdırmaq olan hüquqi şəxslərin əməliyyatlarının monitorinqi və şübhəli halların aidiyyəti üzrə təqdim edilməsi təcrübəsinin formalaşdırılması	Hüquqi şəxslərlə bağlı şəffaflığın artırılması və onlardan sui-istifadə imkanlarının məhdudlaşdırılması
2.	Əsas fəaliyyəti dövrüvə vəsaitlərini nağdlaşdırmaq olan hüquqi şəxslərlə bağlı təhlillər aparılması və bu hüquqi şəxslərdən cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi məqsədilə sui-istifadə halları və şübhələri	DVX		Avqust, 2023-cü ildən etibarən mütəmadi			
8.8. Ölkədaxili və beynəlxalq əməkdaşlığın gücləndirilməsi							
8.8.1. Cinayət təqibini həyata keçirən orqanlarla MMX arasında təcrübə mübadiləsinin təkmilləşdirilməsi							
1.	Cinayət təqibini həyata keçirən orqanlarla MMX arasında yaradılan işçi qrup çərçivəsində konkret işlərlə bağlı maliyyə təhlili məlumatlarının mübadiləsi mexanizminin qurulması, habelə cinayət işləri üzrə ibtidai araşdırma prosesində bu məlumatlardan istifadənin effektivliyinin artırılması	Tövsiyə edilir: Baş Prokurorluq DTX, DİN, DGK, DSX, DVX, MMX		Mütəmadi	Koordinasiya Şurası tərkibində maliyyə təhlili məlumatlarının mübadiləsi üçün operativ mexanizmlərin yaradılması	MMX-nin cinayət təqibini həyata keçirən orqanlara təqdim etdiyi məlumatlardan effektiv istifadənin təmin edilməsi	Cinayət təqibini həyata keçirən orqanlarla və MMX arasında effektiv təcrübə və məlumat mübadiləsinin təmin edilməsi
2.	Cinayət təqibini həyata keçirən orqanlar və MMX tərəfindən hazırlanan tipologiyaların, digər strateji təhlil məhsullarının və təcrübənin müzakirəsi, eləcə də mübadiləsi			Mütəmadi			
8.8.2.	MMX və ona məlumat təqdim edən dövlət orqanlarının (qurumların) nümayəndələrindən ibarət xüsusiləşdirilmiş əməkdaşlıq çərçivələrinin yaradılması	DQİDK, ƏN, DGK, DVX, MMX Tövsiyə edilir: AMB, VK, AP		2023	MMX ilə aidiyyəti qurumlar arasında müntəzəm və effektiv məlumat mübadiləsi mexanizminin yaradılması	MMX tərəfindən təhlil edilən məlumatların keyfiyyətinin artırılması və onlardan effektiv istifadənin təmin edilməsi	Aidiyyəti qurumlar və MMX arasında effektiv əməkdaşlığın təmin edilməsi
8.8.3. Qarşılıqlı hüquqi yardım mexanizminin təkmilləşdirilməsi							

1.	Qarşılıqlı hüquqi yardımla bağlı beynəlxalq sorğuların idarə edilməsi, prioritetləşdirilməsi və geriyə məlumatlandırma mexanizminin təkmilləşdirilməsi	ƏN, DİN, DTX, DVX Təvsiyə edilir: Baş Prokurorluq	MMX	2023	Qarşılıqlı hüquqi yardımla bağlı beynəlxalq sorğuların prioritetlik dərəcəsinin və idarə olunması standartlarının müəyyən edilməsi	Transsərhəd elementlərə malik cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi əməllərinin istintaqı sahəsində qarşılıqlı hüquqi yardım sorğularından istifadə təcrübəsinin genişləndirilməsi	Qarşılıqlı hüquqi yardımla bağlı beynəlxalq sorğuların cavablandırılması və ya göndərilməsi zamanı effektivliyin yüksəldilməsi
2.	Hüquq mühafizə orqanları tərəfindən ölkə risklərinə uyğun olaraq transsərhəd elementlərə malik cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi əməllərinin istintaqı zamanı qarşılıqlı hüquqi yardım imkanlarından istifadənin intensivliyinin artırılması			Mütəmadi			

8.9. Ölkə risk qiymətləndirilməsi üzrə institusional çərçivənin formalaşdırılması

8.9.1. Cinayət işləri üzrə statistik bazanın təkmilləşdirilməsi üçün infrastrukturun qurulması

1.	Cinayət işləri üzrə statistik bazada toplanılacaq məlumatların əhatə dairəsinin müəyyən edilməsi	DİN, DTX, ƏN, DGK, DSX, DVX Təvsiyə edilir: Baş Prokurorluq, Ali Məhkəmə		2023	Mövcud statistik baza üzrə çatışmazlıqların və onun beynəlxalq standartlara uyğunluğunun təhlili	Beynəlxalq standartlara uyğun olaraq toplanılmalı zəruri məlumatların əhatə dairəsinin müəyyənəndirilməsi	Cinayət işinin başlandı vaxtdan iş üzrə yekun qərarın qəbul edildiyi vaxtadək onun izlənilməsinə imkan verən sistemli və əhatəli məlumat bazasının formalaşdırılması
2.	Cinayət işləri üzrə statistik bazanın qanunvericilik əsaslarının müəyyən edilməsi	NK	DİN, DTX, ƏN, DGK, DSX, DVX, DSK, MMX Təvsiyə edilir: Baş Prokurorluq, Ali Məhkəmə	2024			
3.	Cinayət işləri üzrə statistik bazanın formalaşdırılması üçün infrastrukturun qurulması	DİN, DTX, ƏN, DGK, DSX, DVX Təvsiyə edilir: Baş Prokurorluq, Ali Məhkəmə		2025			

8.9.2. MMX tərəfindən strateji təhlillərin nəticələrinin davamlı şəkildə açıqlanması

1.	MMX tərəfindən hüquq mühafizə orqanlarına təqdim edilən məlumatlar əsasında tipologiyaların hazırlanması və dərc edilməsi	MMX			MMX-yə təqdim edilmiş məlumatların təhlili və ümumiləşdirilməsi	Müxtəlif istiqamətlər üzrə strateji təhlil məhsullarının hazırlanması	Əsas təhdid doğuran cinayətlər və onların törədilməsi üsulları barədə öhdəlik daşıyan şəxslərin, nəzarət və hüquq mühafizə orqanlarının məlumatlandırılması
2.	MMX-nin taktiki təhlil fəaliyyətinin ümumiləşdirilməsi əsasında hazırlanan və sahəvi trendləri əks etdirən strateji təhlil məhsullarının hazırlanması və öhdəlik daşıyan şəxslərə, nəzarət və hüquq mühafizə orqanlarına göndərilməsi						

3.	Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi sahəsində əsas təhdid doğuran predikativ cinayət növləri üzrə strateji təhlillər aparılması və nəticələrinin MMX, hüquq mühafizə və nəzarət orqanlarına göndərilməsi, eləcə də onların qiymətləndirilməsinin nəticələrinə uyğun olaraq tədbirlər planının hazırlanması	DİN, DTX, DGK, DSX, DVX Tövsiyə edilir: Baş Prokurorluq		Mütəmadi	Hüquq mühafizə orqanları tərəfindən müvafiq təhdidlərin qiymətləndirilməsi metodologiyasının müəyyən edilməsi	Qiymətləndirmə aparılması və nəticələri barədə aidiyyəti qurumların məlumatlandırılması	Qiymətləndirmə nəticələrinə uyğun olaraq tədbirlər planının hazırlanması
8.10. Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi sahəsində institusional mühitin inkişafı							
8.10.1. Kölgə iqtisadiyyatının azaldılması məqsədilə kompleks tədbirlərin həyata keçirilməsi							
1.	Kölgə iqtisadiyyatı səviyyəsinin makroiqtisadi, monetar və vergi nəzarəti aspektindən qiymətləndirilməsi	İN		2023	Kölgə iqtisadiyyatının qiymətləndirilməsi üçün məlumatların toplanması	Kölgə iqtisadiyyatının qiymətləndirilməsi məqsədilə təhlillər aparılması	Müvafiq təhlillər əsasında kölgə iqtisadiyyatının azaldılması üçün təkliflər hazırlanması
2.	Əmtənin qlobal identifikasiya nömrəsi (GTIN) sisteminin tətbiqi mexanizminin formalaşdırılması	DVX, DGK		2023 – 2025	Əmtənin qlobal identifikasiya nömrəsi (GTIN) sisteminin tətbiqi üzrə beynəlxalq təcrübənin araşdırılması və təkliflər hazırlanması	Əmtənin qlobal identifikasiya nömrəsi (GTIN) sisteminin tətbiqi sahəsində infrastrukturun formalaşdırılması	Qaçqınçılıq risklərinin azaldılması, şəffaf vergi və gömrük nəzarətinin təmin edilməsi
8.10.2. Virtual aktivlər və virtual aktiv xidməti təminatçıları üzərində nəzarət və tənzimləmə mexanizminin qurulması							
1.	Virtual aktivlər və virtual aktiv xidməti təminatçıların tənzimlənməsi ilə bağlı tədbirlər görülməsi	Tövsiyə edilir: AMB	MMX	2024	Virtual aktivlərin və virtual aktiv xidməti təminatçılarınin fəaliyyətinin tənzimlənməsinə dair qabaqcıl beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi	FATF tövsiyələri nəzərə alınmaqla normativ bazanın formalaşdırılması	Virtual aktiv xidməti təminatçılarınin və virtual aktivlər bazasının effektiv monitorinqə cəlb edilməsi
2.	Virtual aktiv xidməti təminatçılarınin cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi ilə bağlı monitorinqə cəlb edilməsi infrastrukturunun qurulması	Tövsiyə edilir: AMB	MMX	2025			
8.11. Terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi və kütləvi qırğın silahlarının yayılmasının maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə							
8.11.1. Terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi və kütləvi qırğın silahlarının yayılmasının maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizənin effektivliyinin artırılması, tətbiq olunan mübarizə tədbirlərinin bu sahələrin maliyyələşdirilməsi risklərinə uyğunluğunun təmin edilməsi							
1.	Qanunsuz pulköçürmə sistemlərinə qarşı effektiv mübarizə mexanizmlərinin formalaşdırılması	DİN, DTX, DVX		Mart – avqust, 2023	Terrorçuluğun və kütləvi qırğın silahlarının yayılmasının maliyyələşdirilməsinə qarşı strategiyanın hazırlanması üçün işçi qrup yaradılması və effektiv mübarizə mexanizminə dair qabaqcıl beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi	Terrorçuluğun və kütləvi qırğın silahlarının yayılmasının maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə üzrə strategiyaya dair təkliflər hazırlanması	Terrorçuluğun və kütləvi qırğın silahlarının yayılmasının maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə çərçivəsində aktivlərin dondurulmasına, həbsinə və müsadirəsinə dair hüquqi və metodoloji bazanın hazırlanması, tətbiqi, eləcə də ona nəzarətin təmin edilməsi
2.	Hədəfli maliyyə sanksiyaları tətbiq edilməli fiziki şəxslərin və qurumların birbaşa və dolay yolla Azərbaycan Respublikasında mövcud olan aktivlərə çıxış imkanlarının araşdırılması və həmin aktivlərin dondurulması üzrə tədbirlərin (o cümlədən beynəlxalq əməkdaşlıq çərçivəsində müvafiq tədbirlərin) həyata keçirilməsi	DİN, DTX, DVX, MMX		2023 – 2025			
3.	Hədəfli maliyyə sanksiyaları tətbiq edilməli fiziki şəxslərin və qurumların aktivlərinin öhdəlik daşıyan şəxslər tərəfindən dondurulmasına dair metodoloji sənədlərin hazırlanması və maarifləndirici tədbirlərin həyata keçirilməsi	MMX		2023 – 2025			

8.11.2.	Yüksək riskli zonalarla ticarət şəbəkələrində qeyri-formal maliyyə əməliyyatları üzərində nəzarətin təmin edilməsi	DİN, DTX, DGK, DSX	MMX	2023 – 2025	Yüksək riskli zonalarla qeyri-formal maliyyə əməliyyatlarının monitorinqi sahəsində beynəlxalq təcrübənin araşdırılması	Qeyri-formal maliyyə əməliyyatlarının monitorinqi sahəsində infrastrukturun formalaşdırılması	Qeyri-formal maliyyə əməliyyatları üzərində monitorinq və nəzarət mexanizminin qurulması
8.11.3.	Dini qurumların fəaliyyətində maliyyə şəffaflığının təmin edilməsi, dini qurumlar üçün sistemə hədəfli maarifləndirmə tədbirlərinin həyata keçirilməsi	DQİDK		Mütəmadi	Dini qurumların maliyyə fəaliyyətinin və əməliyyatlarının təhlil edilməsi, habelə məlumatların vahid bazada toplanması	Dini qurumlara münasibətdə terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə sahəsində mütəmadi təlimlər keçirilməsi	Dini qurumların hesabatlılığının və maliyyə şəffaflığının gücləndirilməsinə nail olunması
8.11.4.	Terrorçu qruplara (dəstələrə, təşkilatlara) qoşulma məqsədilə yüksək riskli zonalara getmiş və geri qayıtmış şəxslərə münasibətdə yerli icra hakimiyyəti orqanları vasitəsilə sistemə hədəfli və davamlı maarifləndirmə tədbirlərinin həyata keçirilməsi	DTX, DİN, DQİDK		Mütəmadi	Sistemli və əlaqələndirilmiş maarifləndirmə tədbirləri üzrə illik planların hazırlanması	Maarifləndirmə tədbirləri üzrə hədəf qrup və regionların müəyyənləşdirilməsi	Müvafiq şəxslərə münasibətdə sistemə hədəfli və davamlı maarifləndirmə tədbirlərinin keçirilməsi

AKRONİMLƏR

ABA – Azərbaycan Banklar Assosiasiyası
 AFBİA – Azərbaycan Fond Bazarı iştirakçılarının Assosiasiyası
 AMB – Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı
 ANP – Azərbaycan Notariat Palatası
 AP – Azərbaycan Respublikasının Auditorlar Palatası
 ASA – Azərbaycan Sığortaçılar Assosiasiyası
 DGK – Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gömrük Komitəsi
 DİN – Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi
 DQİDK – Azərbaycan Respublikasının Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi
 DSX – Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sərhəd Xidməti
 DSK – Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsi
 DTX – Azərbaycan Respublikasının Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti
 DVX – Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidməti
 ƏN – Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi
 İN – Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi
 MMX – Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Monitorinqi Xidməti
 NK – Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti
 VK – Azərbaycan Respublikasının Vəkillər Kollegiyası
 XKX – Azərbaycan Respublikasının Xarici Kəşfiyyat Xidməti-